

Quickscan flora en fauna Blijdenstede Ruinerwold

In opdracht van:

Dumas Wonen

Contactpersoon: Jan van der Werff

Onderzoek en rapportage:

Modderman
Flora & Fauna

Kleine Molenstraat 1^a

9711 CZ GRONINGEN

Contactpersoon: Roel Modderman

Augustus 2020

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2 Wettelijk kader.....	4
2.1 De Wet Natuurbescherming.....	4
2.2 Rode Lijsten.....	5
3 Beschrijving plangebied en plannen.....	6
3.1 Plangebied.....	6
3.2 Plannen.....	6
4 Methode.....	7
5 Soortenbescherming.....	8
5.1 Vaatplanten.....	8
5.2 Zoogdieren.....	8
5.3 Vogels.....	10
5.4 Amfibieën en reptielen.....	11
5.5 Vissen.....	11
5.6 Dagvlinders.....	12
5.7 Libellen.....	12
5.8 Overige ongewervelden.....	12
6 Gebiedsbescherming.....	12
6.1 Habitat- en Vogelrichtlijngebieden.....	12
6.2 Natuurnetwerk Nederland.....	12
7 Conclusies.....	13
7.1 Beschermde soorten afwezig in plangebied.....	13
7.2 Beschermde soorten aanwezig in en rond plangebied.....	13
8 Bronnen.....	14
Bijlage I. Beschermingsregimes en beschermde soorten.....	15
Bijlage II. Zoogdiersoorten in atlasblok 16-57.....	18
Bijlage IV. Libellensoorten in atlasblok 16-57.....	19

1 Inleiding

Dumas Wonen heeft Modderman Flora en Fauna opdracht gegeven om een quickscan in het kader van de Wet Natuurbescherming uit te voeren bij Dijkhuizen 28 en 30 te Ruinerwold. Op dat erf staan een woonhuis en voormalig bankgebouw. Deze gebouwen zullen worden gesloopt, waarna er een appartementencomplex gebouwd wordt.

In het kader van de Wet Natuurbescherming is het noodzakelijk te onderzoeken welke beschermde soorten flora en fauna er voorkomen en of er schade aan deze soorten zal worden toegebracht. Ook moet worden onderzocht of er beschermde natuurgebieden in de omgeving van de plangebieden liggen en of die negatieve effecten van de ingreep ondervinden.

Voor deze quickscan inclusief vleermuis- en huismusinventarisatie is het terrein op zes verschillende data bezocht en zijn er bestaande gegevens verzameld. Het voorkomen van de huismus (*Passer domesticus*) en verschillende soorten vleermuizen is onderzocht overeenkomstig de daarvoor bestaande soortenstandaarden. De resultaten en conclusies van het onderzoek worden in dit rapport besproken.

Figuur 1. Plangebied met te slopen bebouwing

2 Wettelijk kader

2.1 De Wet Natuurbescherming

In Nederland is de natuurbescherming wettelijk verankerd in de soorten- en gebiedsbescherming van de Wet Natuurbescherming. Deze wet is per 1 januari 2017 van kracht geworden en vervangt de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zogenaamde zorgplicht, hetgeen betekent dat een ieder zorg draagt voor in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen of deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (Art. 1.11, het 'zorgplichtartikel').

Soortenbescherming

Onder de Wet Natuurbescherming is een aantal dier- en plantensoorten beschermd: (1) soorten van de Vogelrichtlijn, (2) soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV en de Verdragen van Bern bijlage II en Bonn bijlage I en (3) andere, vanuit nationaal oogpunt beschermde soorten. Iedere provincie kan binnen de derde categorie algemene soorten aanwijzen, waarvoor een vrijstelling geldt, bijvoorbeeld bij ruimtelijke ontwikkeling. Voor zwaarder beschermde soorten, waaronder alle soorten uit de eerste twee categorieën, dient een ontheffing of vergunning aangevraagd te worden bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten.

Verbodsbepalingen en beschermde soorten

De Wet Natuurbescherming bevat ten aanzien van de beschermde soorten een aantal verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke projecten, plannen en ingrepen zijn opgenomen in de artikelen 3.1 betreffende soorten van de Vogelrichtlijn, 3.5 betreffende soorten van de Habitatrichtlijn en 3.10 betreffende overige soorten. Deze artikelen en de beschermde soorten zijn te lezen in bijlage I.

Gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit door de provincies aangewezen gebieden met vastgelegde natuurdoelen. Deze gebieden vormden voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het gaat om bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden, robuuste verbindingen, landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden) en grote wateren. Natura 2000 is een netwerk van natuurgebieden die in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen zijn voor de bescherming van bepaalde planten- en diersoorten en habitattypen.

Bij projecten in de ruimtelijke ordening mogen deze gebieden geen negatieve effecten ondervinden. Ook uitvoering van plannen buiten deze gebieden mag geen negatieve invloeden (externe effecten) hebben. Als er negatieve effecten zijn, is de activiteit of ingreep vergunningplichtig en mag alleen plaatsvinden als het gaat om dwingende redenen van

zwaarwegend maatschappelijk belang. In dat geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief bestaat en dat alle schade wordt gecompenseerd.

Onderzoek

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ingreep is verplicht onderzoek uit te voeren naar het (mogelijk) effect van zijn/haar plan op beschermde soorten en gebieden. Bevoegd gezag voor ontheffingen en vergunningen zijn de provincies. In bepaalde gevallen kan een ontheffing of vergunning van het Rijk nodig zijn. Een ruimtelijke ingreep moet vooraf aan deze wetgeving worden getoetst. Een eerste globale toetsing van de gevolgen van een plan of project wordt gedaan in een zogenaamde quickscan. Onderdeel hiervan is een oriënterende flora- en fauna-inventarisatie. Uit de resultaten van de quickscan kan blijken dat nader aanvullend onderzoek nodig is om aanwezigheid van beschermde soorten vast te stellen.

2.2 Rode Lijsten

Naast beschermde soorten moet aandacht worden gegeven aan het voorkomen van rode lijstsoorten. De Minister van Economische zaken heeft Rode Lijsten vastgesteld van met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende planten- of diersoorten die in ons land van nature voorkomen. Soorten van de Rode Lijst met de aanduiding 'bedreigd' of 'ernstig bedreigd' worden door de Minister van EZ meegewogen in een eventuele ontheffingsbeschikking. Deze zijn deels ook nieuw opgenomen in de lijst met beschermde soorten onder de Wet Natuurbescherming. Rode lijstsoorten, die niet op deze lijst staan, hebben geen beschermde status in de Wet Natuurbescherming.

3 Beschrijving plangebied en plannen

3.1 Plangebied

Het erf bestaat uit een voormalig bankgebouw met een woonhuis daaraan vast gebouwd. Voor het bankgebouw, aan de noordwestzijde, bevindt zich een parkeerplaats. Ten zuidoosten van het woonhuis ligt een tuin begrensd door een haag. Daarachter ligt een speelveld met een solitaire boom, die aan de oost- en zuidzijde door een boomsingel en sloot wordt omsloten. Noordelijk en westelijk van het perceel lopen twee wegen, respectievelijk Dijkhuizen en Vorenwolde.

Het plangebied ligt in kilometerhok 213-526 (een oppervlakte van 1x1 km in het RD-grid van de Rijksdriehoeksmeting) en in atlasblok 16-57 (een oppervlakte van 5x5 km).

3.2 Plannen

De gebouwen zullen worden gesloopt. Daarvoor in de plaats wordt een appartementencomplex gebouwd. Dat zal komen te staan op de locatie van het huidige woonhuis, de tuin en het noordelijk deel van het speelveld tot aan de solitaire boom. Op de paardenkastanje in de tuin na zullen alle bomen behouden blijven. Aan de noordoostzijde van het appartementencomplex zullen enkele nieuwe bomen geplant worden.

Figuur 2. Links voormalig bankgebouw. Rechts woonhuis met tuin.

4 Methode

Aan het plangebied zijn door de ecooloog drs. Roel Modderman zes bezoeken gebracht: 17, 27 en 30 september 2019 en 28 mei, 13 juni en 28 juni 2020 (Tabel 1).

Tijdens het eerste bezoek is gezocht naar sporen van dieren in de bebouwing. De andere bezoeken bestonden uit een vleermuisinventarisatie: twee avondbezoeken in september 2019, twee avondbezoeken in juni 2020 en een ochtendbezoek op 28 mei 2020. Tijdens deze bezoeken konden ook voldoende gegevens van de overige in het plangebied voorkomende flora en fauna verzameld worden, waaronder van vogelsoorten als de huismus. De weersomstandigheden tijdens alle bezoeken waren gunstig (Tabel 1). De wind was niet te hard en er viel geen neerslag.

Tabel 1. Bezoekdata en weersomstandigheden

Datum	Tijd	Temp (°C.)	Wind (Bft)	Bewolking	Doel
17-9-2019	overdag				inventarisatie binnen
27-9-2019	19:15 - 20:20	16 > 15	4	half	vleermuizen balts
30-9-2019	22:05 - 22:35	12	1	half	vleermuizen balts
28-5-2020	3:05 - 6:05	7 > 6	1-2	helder	vleermuizen kraam/zomer, vogels, quickscan
13-6-2020	21:51 - 23:52	20 > 19	1	half tot zwaar	vleermuizen kraam/zomer, vogels
28-6-2020	21:34 - 23:46	17 > 13	0-2	licht	vleermuizen kraam/zomer, vogels

Tijdens de bezoeken is een goed beeld gevormd van het terrein en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Er is gezocht naar voorkomende soorten flora en fauna of sporen daarvan. Aanwezige plantengroei en diersoorten zijn genoteerd. Er zijn geen gegevens van het Natuurloket (NDFF) aangevraagd. Het veldbezoek, aangevuld informatie uit atlanten, geeft voldoende informatie over de flora en fauna in het plangebied.

Methode vleermuisonderzoek

Er zijn op de locatie vijf veldbezoeken voor vleermuizen gebracht. Op 17 september 2019 is een visuele inspectie uitgevoerd, zijn de gebouwen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en is gezocht naar sporen van deze dieren. Bij de andere bezoeken is gebruik gemaakt van een ultrasoon detector met time expansion (Petterson D240x), waarmee vleermuisgeluiden kunnen worden opgenomen en vertraagd afgespeeld.

5 Soortenbescherming

5.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek kon een goed beeld worden gevormd van de vegetatie. De boomsingel langs de speelweide bestaat uit ruwe berk (*Betula pendula*), beuk (*Fagus sylvatica*), Japanse els (*Alnus japonica*), gewone es (*Fraxinus excelsior*) en zomereik (*Quercus robur*). Naast Dijkhuizen 32 staat een rij kersenbomen (*Prunus* sp.). Westelijk van Dijkhuizen 28 staat een gewone es, in de tuin een paardenkastanje (*Aesculus* sp.) en in de speelweide een Japanse els.

Achter het woonhuis ligt een gazon met daaromheen een haag met onder meer hazelaar (*Corylus avellana*), veldesdoorn (*Acer campestre*), klimop (*Hedera helix*), laurierkers (*Prunus laurocerasus*) en levensboom (*Thuja* sp.). Hier is enige opslag van zomereik aanwezig en een kruidlaag met onder andere haagwinde (*Calystegia sepium*). Rondom het huis is vegetatie aanwezig van aangeplante kruiden en struiken. Beschermde soorten zijn niet gevonden. De vegetatie langs de sloot is rijker aan soorten met onder andere gele lis (*Iris pseudacorus*), scherpe boterbloem (*Ranunculus acris*), heermoes (*Equisetum arvense*), moerasspirea (*Filipendula ulmaria*) en pitrus (*Juncus effusus*). Ook hier zijn geen beschermde soorten gevonden. Bovendien zal deze sloot bij de sloop- en bouwwerkzaamheden niet worden aangetast.

5.2 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

De Atlas van Nederlandse Zoogdieren vermeldt in het omliggende atlasblok 20-27 (5x5 km) 18 soorten zoogdieren (bijlage II). Rond de bebouwing en in de tuin kunnen onder meer de egel (*Erinaceus europaeus*) en bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) voorkomen. Deze soorten of sporen hiervan zijn bij een quickscan moeilijk te vinden en ook niet aangetroffen, maar in een biotoop als dit zijn ze vaak aanwezig. Deze soorten leven tussen hogere vegetatie, maar kunnen zich ook rondom de bebouwing ophouden. Voor hen geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Eventuele verstoring van (verblijfplaatsen van) deze soorten mag dus plaatsvinden. Er is in de woning gezocht naar sporen van steenmarter (*Martes foina*). Deze zijn niet gevonden.

Vleermuizen

De Atlas van Nederlandse Zoogdieren vermeldt in het omliggende atlasblok 20-27 (5x5 km) de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). Genoemde soorten verblijven in gebouwen, de gewone grootoorvleermuis ook in bomen.

Bij de vleermuisinventarisatie zijn drie soorten vleermuizen in het plangebied aangetroffen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en laatvlieger.

Visuele inspectie

Bovenin de bakstenen muren van het voormalige bankgebouw Dijkhuizen 28 bevinden zich open stootvoegen die toegang bieden tot de spouw. Dit zijn mogelijke invliegopeningen voor

vleermuizen, maar de ligging hiervan is door de geringe hoogte en slechte aanvliegmogelijkheden vrij ongunstig.

Dijkhuizen 30 is zeer geschikt voor vleermuizen door de overstekende gevelpannen. De ruimte hierachter geeft toegang tot dakruimten en wellicht tot de spouw. Ook is er achter het overstek met de dakgoten voldoende ruimte voor vleermuizen om weg te kruipen.

Er is een keutel van laatvlieger gevonden aan de zuidwestzijde van Dijkhuizen 30 onder de overstekende gevelpannen (figuur 2). Uitwerpselen van een dwergvleermuis (*Pipistrellus* sp.) zijn gevonden op het balkon aan de zuidzijde onder het overstek met dakgoot. Ook lagen er uitwerpselen van dwergvleermuis in een zolderruimte aan de zuidwestzijde. Deze kunnen niet precies gedetermineerd worden. Ze kunnen van gewone of ruige dwergvleermuis zijn.

Veldbezoeken

Op 27 september, ruim 20 minuten na zonsondergang vloog een gewone dwergvleermuis uit Dijkhuizen 30. De uitvlieglocatie bevond zich achter de overstekende dakpannen aan de oostzijde (figuur 2). Hij foerageerde vervolgens in de tuin ten zuiden van de woning, waarbij hij veelvuldig zijn baltsroep liet horen. Even later passeerde een laatvlieger, die gedurende een kwartier ten zuiden van de gebouwen bleef jagen, zowel boven de speeltuin als door de tuin van Dijkhuizen 30. Ongeveer een uur na zonsondergang passeerde een ruige dwergvleermuis. Beide soorten dwergvleermuizen waren ook op de late avond van 30 september voortdurend aan het foerageren rond beide Dijkhuizen 30. Hierbij was de gewone dwergvleermuis continu aan het baltsen. Tijdens de latere veldbezoeken is geen in- en uitvliegen meer geconstateerd.

Figuur 2. Links keutel van laatvlieger gevonden aan westzijde Dijkhuizen 30, rechts oostzijde met overstekende gevelpannen en uitvlieglocatie gewone dwergvleermuis

Wel waren bij elk avondbezoek de laatvlieger en gewone en ruige dwergvleermuis aanwezig. Eén laatvlieger jaagde boven het speelveld en af en toe door de tuin, net als één ruige dwergvleermuis. De gewone dwergvleermuis vertoonde de meeste binding met het pand. Meestal was er vroeg op de avond één exemplaar aanwezig, op de avond van 13 juni zelfs vier, die door de tuin naar het noordoosten vlogen en later weer terugkeerden. Tijdens het

ochtendbezoek op 28 mei foerageerde er ook een gewone dwergvleermuis tot ruim een uur voor zonsopkomst. Deze verdween toen waarschijnlijk naar een verblijfplaats elders, omdat het invliegen meestal later plaatsvindt. De laatvlieger heeft geen vaste verblijfplaats in het pand, maar heeft het wel als tijdelijke verblijfplaats gebruikt, getuige de vondst van een enkel uitwerpsel.

Bij de sloop wordt een vaste verblijfplaats van de één vleermuissoort vernietigd: een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Voor de waargenomen soorten kan het plangebied wel als jachtgebied blijven fungeren.

5.3 Vogels

In en rond het plangebied zijn in het voorjaar 20 broedvogelsoorten aangetroffen (tabel 2). Een nest van de merel bevond zich in de haag en de houtduif broedt waarschijnlijk in de kastanje in de tuin. De huismus broedt met twee paar onder de onderste dakpannen aan de zuidzijde van het woonhuis (figuur 3). De huismus is een vogelsoort met een jaarrond gebruikt nest en geniet daardoor extra bescherming.

Watervogels zijn vanwege de afwezigheid van water en uitgestrekt gras- en akkerland in het plangebied niet van toepassing.

Tabel 2. Aangetroffen vogelsoorten

Vogelsoort	Wetenschappelijke naam	Opmerkingen
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	2 paar met nest onder dakpannen boven dakgoot
Merel	<i>Turdus merula</i>	nest in haag rond tuin
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	in kastanje, in dakgoot en op dak
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	in kastanje in tuin, mogelijk daar nest
Koolmees	<i>Parus major</i>	foeragerend in haag
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	in haag
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>	zingend in haag
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	in omgeving
Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	in omgeving
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	in omgeving
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	in omgeving
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	in omgeving
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	in omgeving
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>	in omgeving
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	in omgeving
Groenling	<i>Chloris chloris</i>	in omgeving
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	in omgeving
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	in omgeving
Ekster	<i>Pica pica</i>	in omgeving
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	in omgeving

Figuur 3. Achterzijde woonhuis met nestlocatie huismus

5.4 Amfibieën en reptielen

Gewone pad (*Bufo bufo*), bruine kikker (*Rana temporaria*) en groene kikker-complex (*Pelophylax esculentus* synklepton) zijn volgens de atlas Amfibieën en reptielen van Nederland in atlasblok 16-57 aangetroffen. Genoemde soorten zijn algemeen en er geldt bij bestendig beheer en onderhoud een vrijstelling van de verboden in de Wet Natuurbescherming. Reptielen komen niet in de omgeving voor.

Langs het plangebied is oppervlaktewater, waarin amfibieën zich kunnen voortplanten, in de vorm van een sloot aanwezig. Mogelijk planten de drie genoemde soorten zich daar voort. Bebouwing, bij voorbeeld een schuur, kan dienen als overwinteringsverblijfplaats van gewone pad (*Bufo bufo*). Een deel van de bruine kikkers overwintert ook op het land. Deze soort kan op dat moment in het plangebied aanwezig zijn.

5.5 Vissen

De soortgroep vissen is in dit onderzoek niet van toepassing, omdat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, dat zal worden aangetast. In de sloot ten zuiden van het plangebied zou vis kunnen leven, maar dit is op geruime afstand van het geplande appartementencomplex. Juist ten zuiden van de tuin, langs de haag, loopt een greppel die geen water bevat.

5.6 Dagvlinders

De atlas van Nederlandse dagvlinders vermeldt geen beschermde soorten of Rode lijstsoorten in en rond het atlasblok, maar wel 23 algemene dagvlindersoorten (bijlage III).

De plangebieden vormen geen biotoop, dat van belang is voor beschermde of bedreigde soorten dagvlinders. In agrarisch gebied zijn alleen algemene, minder kritische vlindersoorten te verwachten. Soorten als bruin zandoogje (*Maniola jurtina*) en argusvlinder (*Lasiommata megera*) hebben grassoorten als voedselplant voor de rupsen en kunnen zich dus in en rond het plangebied voortplanten.

Door de afwezigheid van beschermde soorten vormen dagvlinders geen belemmering voor de plannen.

5.7 Libellen

Van de soortgroep libellen is kunnen enkele algemene soorten in het plangebied aanwezig zijn. De atlas van Nederlandse libellen vermeldt zeven soorten in het atlasblok (bijlage IV). De sloot langs het plangebied kan als voortplantingswater voor deze insecten dienen. Deze wordt echter niet aangetast. Algemene soorten als de houtpantserjuffer (*Chalcolestes viridis*) kunnen langs de bomen foerageren en op takken boven het water hun eieren leggen. Deze functies van het plangebied voor libellen worden niet aangetast.

5.8 Overige ongewervelden

De soortgroep overige ongewervelden soortgroep is in dit onderzoek niet van toepassing. De in Nederland beschermde kevers leven in andere biotopen, waaronder (oud) bos en groot open water.

6 Gebiedsbescherming

6.1 Habitat- en Vogelrichtlijngebieden

Het plangebied is geen onderdeel van of grenst niet aan beschermde natuurgebieden, die onder de Wet Natuurbescherming vallen. Natura 2000-gebieden (in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn) liggen op grote afstand. Het Holtingerveld, gelegen op ruim 5 km van het plangebied, is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Op die afstand zijn van deze ingreep geen externe effecten merkbaar.

6.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is ook geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op 1,2 km ten zuidoosten van het plangebied ligt een weidegebied met singel, bosjes en poelen, waarvan een gedeelte onderdeel is van het NNN. Doordat het plangebied op grote afstand hiervan ligt en de ingreep klein is, is er van deze ingreep geen invloed op het NNN te verwachten.

7 Conclusies

7.1 Beschermde soorten afwezig in plangebied

Voor de meeste relevante soortgroepen (vaatplanten, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden) geldt, dat er geen beschermde soorten in de plangebieden aanwezig zijn.

7.2 Beschermde soorten aanwezig in en rond plangebied

Vleermuizen

Er moet ontheffing worden aangevraagd voor vernietiging van een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.

Vleermuissoorten die in het plangebied jagen, zullen niet verstoord worden. In de toekomst kunnen de soorten van het gebied gebruik blijven maken.

Vogels

Er mag niet in het broedseizoen (maart t/m juli) worden gesloopt. Als de sloop voor het broedseizoen begint (in februari), kunnen vogels niet tot broeden komen. Dan mag de sloop in het broedseizoen doorgaan, mits hij ononderbroken plaatsvindt.

Voor vernietiging van de twee nest van de huismus moet ontheffing worden aangevraagd.

Vrijstellingen

Er komen enkele algemene, licht beschermde zoogdier- en amfibieënsoorten in het plangebied voor. Hiervoor geldt een vrijstelling bij bestendig beheer en onderhoud.

8 Bronnen

www.flevoland.nl voor informatie over de Wet Natuurbescherming en beschermde soorten.

geodata.nationaalgeoregister.nl voor bodemkaarten en beschermde natuurgebieden.

www.rijksoverheid.nl voor informatie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over speciale beschermingszones en beschermde soorten.

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx> voor informatie over beschermde gebieden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. Van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (RAVON, redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Sim Broekhuizen, Kamiel Spoelstra e.a. (red.) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Herkenning, verspreiding en leefwijze. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht, in samenwerking met Naturalis Biodiversity Centre en de Zoogdierversameniging.

Bijlage I. Beschermingsregimes en beschermde soorten

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Alle van nature in het wild levende vogels vallen onder de werking van dit artikel.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Het gaat om de volgende soorten:

Zoogdieren: bever, hamster, hazelmuis, lynx, noordse woelmuis, otter, wilde kat, wolf, een groot aantal zeezoogdieren en **alle soorten vleermuizen**

Amfibieën: boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad.

Reptielen: gladde slang, muurhagedis en zandhagedis.

Vissen: houting en steur.

Weekdieren: Bataafse stroommossel, platte schijfhoorn.

Insecten – kevers: brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, juchtleerkever, vermiljoenkever.

Insecten – libellen: bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel.

Insecten – vlinders: donker pimpernelblauwtje, grote vuurvliinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje en zilverstreephooibeestje.

Vaatplanten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis.

Beschermingsregime overige soorten

Artikel 3.10

Onverminderd [artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid](#), is het verboden:

- a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de [bijlage](#), onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onderdeel A (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a)

Zoogdieren: aardmuis, boomarter, bosmuis, bunzing, damhert, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, edelhert, eekhoorn, egel, eikelmuis, gewone bosspitsmuis, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, molmuis, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, steenarter, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, veldspitsmuis, vos, waterspitsmuis, wezel, wild zwijn, woelrat.

Amfibieën: alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, vinpootsalamander, vuursalamander.

Reptielen: adder, hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang.

Vissen: beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal.

Kreeftachtigen: Europese rivierkreeft.

Insecten – kevers: vliegend hert.

Insecten – libellen: beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer.

Insecten – dagvlinders: aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparemoervlinder, gentiaanblauwtje, grote paremoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komnavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparemoervlinder, veenhooibeestje, veldparemoervlinder, zilveren maan.

Onderdeel B (behorende bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c)

Akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtsorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dreps, echte gamander, franjementiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiseranjier, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam, stijve wolfsmelk, stofzaad, tengere distel, tengere veldmuur, trosgamander, veenbloembies, vliegenorchis, vroege ereprijs, wilde averuit, wilde ridderspoor, wilde weit, wolfskers, zandwolfsmelk, zinkviooltje, Zweedse kornoelje

Ontheffing en vrijstellingen

De wet biedt in artikel 3.3 en 3.8 de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen voor overtreding van de verboden uit artikel 3.1 (vogels), 3.5 (soorten van de Habitatrichtlijn) en 3.10 (overige soorten). Vergunningen worden uitsluitend verleend door Gedeputeerde staten. Daarnaast kan Provinciale staten door middel van een verordening vrijstelling verlenen voor aangewezen soorten.

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) een bij wet genoemd belang,
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Wettelijke belangen

Wettelijke belangen die betrekking hebben op vogels en soorten van de Habitatrichtlijn houden verband met belangen van volksgezondheid, openbare veiligheid en veiligheid voor het luchtverkeer, groot openbaar belang, ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, visserij, bossen of wateren en andere vormen van eigendom, of ter bescherming van flora en fauna en natuurlijke habitats en belangen van onderwijs of onderzoek.

Voor de overige soorten gelden aanvullende belangen die een ontheffing of vrijstelling mogelijk maken: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, ter voorkoming van schade of overlast, ter beperking van de populatieomvang, ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van dieren, bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw, vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer, in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Bijlage II. Zoogdiersoorten in atlasblok 16-57

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	bijlage A, vrijstelling
Muskusrat	<i>Ondatra zibethicus</i>	
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	bijlage A, vrijstelling
Bruine rat	<i>Rattus norvegicus</i>	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	bijlage A, vrijstelling
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	bijlage A, vrijstelling
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	bijlage A, vrijstelling
Mol	<i>Talpa europaea</i>	
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Habitatrichtlijn bijlage IV
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Habitatrichtlijn bijlage IV
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Habitatrichtlijn bijlage IV
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	bijlage A, vrijstelling
Das	<i>Meles meles</i>	bijlage A
Otter	<i>Lutra lutra</i>	Habitatrichtlijn bijlage IV
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	bijlage A
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	bijlage A, vrijstelling
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	bijlage A, vrijstelling
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	bijlage A, vrijstelling

Bijlage III. Vlindersoorten in atlasblok 16-57

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zwartspruetdikkopje	<i>Thymelicus lineola</i>
Groot dikkopje	<i>Ochlodes sylvanus</i>
Citroenvlinder	<i>Gonepteryx rhamni</i>
Koninginnepage	<i>Papilio machaon</i>
Oranjetipje	<i>Anthocharis cardamines</i>
Groot koolwitje	<i>Pieris brassicae</i>
Klein koolwitje	<i>Pieris rapae</i>
Klein geaderd witje	<i>Pieris napi</i>
Kleine vuurvlinder	<i>Lycaena phlaeas</i>
Bruine vuurvlinder	<i>Lycaena tityrus</i>
Boomblauwtje	<i>Celastrina argiolus</i>
Icarusblauwtje	<i>Polyommatus icarus</i>
Argusvlinder	<i>Lasiommata megera</i>
Hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>
Oranje zandoogje	<i>Pyronia tithonus</i>
Koevinkje	<i>Aphantopus hyperantus</i>
Bruin zandoogje	<i>Maniola jurtina</i>
Atalanta	<i>Vanessa atalanta</i>
Distelvlinder	<i>Vanessa cardui</i>
Dagpauwoog	<i>Aglais io</i>
Kleine vos	<i>Aglais urticae</i>
Gehakkelde aurelia	<i>Polygonia c-album</i>
Landkaartje	<i>Araschnia levana</i>

Geen van de soorten beschermd

Bijlage IV. Libellensoorten in atlasblok 16-57

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Gewone pantserjuffer	<i>Lestes sponsa</i>
Houtpantserjuffer	<i>Chalcolestes viridis</i>
Grote roodoogjuffer	<i>Erythromma najas</i>
Lantaarntje	<i>Ischnura elegans</i>
Zwarte heidelibel	<i>Sympetrum danae</i>
Geelvlekheidelibel	<i>Sympetrum flaveolum</i>
Bloedrode heidelibel	<i>Sympetrum sanguineum</i>

Geen van de soorten beschermd